БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Баяннуур сумын цэцэрлэгийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2024/184/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2024 он	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 70342580 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал:Д.Мягмарсүрэн Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын Аудитор: Б.Пүрэвсүрэн Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 103

танай ______ ны № ______ т

БАЯННУУР СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Д.ЭНХНАРАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баяннуур сумын цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяннуур сумын цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Төрийн албан хаагчдын цалин хөлс нэмэгдсэн ба улсын төсвөөс 425,555.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 45,780.0 мянган төгрөгийн нийт 471,335.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 136,730.4 төгрөгөөр буюу 30 хувиар өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 6 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд зургаан зорилтын хүрээнд дөчин есөн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, батлуулсан бөгөөд

006020238

гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 98.0 хувийн биелэлтэйгээр дүгнэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. 2023 онд нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн арга хэмжээний хүрээнд хамран сургах тойргийн 2-5 насны 450 хүүхдийг 21 хоногийн хугацаанд хамруулсан ба уг арга хэмжээний хүрээнд 3,477.8 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**39,392,903.71**	**97,047,207.02**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	5,175,303.71	56,426,363.87
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	5,175,303.71	56,426,363.87
3122	**Гадаад валют**	5,175,303.71	56,426,363.87
31221	Төрийн сангийн харилцах	5,175,303.71	56,426,363.87
33	**АВЛАГА**	900,000.00	2,403,493.15
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	900,000.00	2,403,493.15
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	33,317,600.00	38,217,350.00
351	**Түүхий эд материал**	-	17,784,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	17,784,000.00
354	**Хангамжийн материал**	33,317,600.00	20,433,350.00
35420	Аж ахуйн материал	21,146,400.00	6,119,900.00
35460	Хүнсний материал	11,898,200.00	14,313,450.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**351,881,017.34**	**351,959,784.27**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	351,881,017.34	351,959,784.27
392	**Биет хөрөнгө**	341,419,017.34	341,497,784.27
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	370,368,233.00	370,368,233.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(58,107,518.79)	(74,210,485.47)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	44,273,590.00	48,187,089.92
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,511,467.84)	(29,547,078.73)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10,440,840.00	16,451,045.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,425,457.11)	(831,281.53)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	5,752,374.00	14,712,486.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,371,575.92)	(3,632,223.92)
393	**Биет бус хөрөнгө**	10,462,000.00	10,462,000.00
39301	Программ хангамж	1,450,000.00	1,450,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,012,000.00	9,012,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**391,273,921.05**	**449,006,991.29**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**309,066,832.05**	**449,006,991.29**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	309,066,832.05	449,006,991.29
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	9,012,000.00	89,253,789.00
51101	Өмч: - төрийн	9,012,000.00	89,253,789.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	21,146,619.42	80,844,989.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	21,146,619.42	21,146,619.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	59,698,370.24
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	278,908,212.63	278,908,212.63
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**311,032,132.05**	**449,006,991.29**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**334,604,100.00**	**527,090,393.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**55,754,893.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	55,754,893.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	55,754,893.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		55,754,893.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**334,604,100.00**	**471,335,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	284,754,000.00	425,555,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	284,754,000.00	425,555,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	49,850,100.00	45,780,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,850,100.00	45,780,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**348,871,268.65**	**464,966,959.62**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**348,871,268.65**	**464,966,959.62**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	346,039,070.28	461,563,309.96
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	196,879,307.44	261,211,774.90
210101	Үндсэн цалин	146,717,883.66	181,021,864.44
210102	Нэмэгдэл	46,006,862.64	67,949,297.20
210104	Урамшуулал	4,154,561.14	12,240,613.26
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	37,645,890.48	35,216,293.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,445,762.13	22,748,218.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,170,594.72	3,118,134.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,075,855.91	2,505,127.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,347,371.67	608,742.72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,606,306.05	6,236,070.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	38,978,700.00	43,958,950.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,845,866.00	2,745,304.17
210302	Түлш, халаалт	35,952,834.00	41,213,646.17
2105	**Нормативт зардал**	31,497,200.00	51,326,780.00
210502	Хоол, хүнс	31,497,200.00	51,326,780.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	190,000.00	700,000.00
210604	Урсгал засвар	190,000.00	700,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	377,200.00	695,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	377,200.00	695,200.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	40,392,772.36	68,454,311.02
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,876,300.00	43,561,724.09
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,321,500.00	1,301,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	25,194,972.36	23,591,486.93
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,832,198.37	3,403,649.66
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,787,400.00	2,625,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,787,400.00	2,625,800.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	44,798.37	777,849.66
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44,798.37	777,849.66
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(14,267,168.65)**	**62,123,433.38**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	488,118.18	2,425,063.14

225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	488,118.18	2,425,063.14
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(488,118.18)	(2,425,063.14)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(14,755,286.83)**	**59,698,370.24**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**334,604,100.00**	**471,335,500.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**334,604,100.00**	**471,335,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	284,754,000.00	425,555,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	284,754,000.00	425,555,500.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	49,850,100.00	45,780,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,850,100.00	45,780,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**329,428,796.29**	**418,576,439.84**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**329,428,796.29**	**418,576,439.84**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**326,596,597.92**	**415,172,790.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	208,052,874.79	262,715,268.05
210101	Үндсэн цалин	138,141,946.63	183,425,357.59
210102	Нэмэгдэл	53,275,845.77	67,049,297.20
210104	Урамшуулал	16,635,082.39	12,240,613.26
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,372,323.13	35,216,293.70
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,627,806.70	22,748,218.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,110,401.03	3,118,134.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,688,239.77	2,505,128.08
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	725,172.62	608,742.72
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,220,703.01	6,236,069.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	38,635,500.00	44,302,150.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,502,666.00	3,088,504.17
210302	Түлш, халаалт	35,952,834.00	41,213,646.17
2105	**Нормативт зардал**	40,367,000.00	53,742,030.00
210502	Хоол, хүнс	40,367,000.00	53,742,030.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	799,800.00	700,000.00
210604	Урсгал засвар	799,800.00	700,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	588,500.00	695,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	588,500.00	695,200.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	10,780,600.00	17,801,848.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,788,000.00	15,386,948.09
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,992,600.00	2,414,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,832,198.37**	**3,403,649.66**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,787,400.00	2,625,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,787,400.00	2,625,800.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	777,849.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	777,849.66
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**5,175,303.71**	**52,759,060.16**

5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**-**	**1,508,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**1,508,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	1,508,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	1,508,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-**	**(1,508,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	5,175,303.71	51,251,060.16
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		5,175,303.71
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	5,175,303.71	56,426,363.87

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	89,253,789.00	278,908,212.63	31,328,956.25	399,490,957.88
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**89,253,789.00**	**278,908,212.63**	**31,328,956.25**	399,490,957.88
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(10,182,336.83)	(10,182,336.83)
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**89,253,789.00**	**278,908,212.63**	**21,146,619.42**	389,308,621.05
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**89,253,789.00**	**278,908,212.63**	**21,146,619.42**	389,308,621.05
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**89,253,789.00**	**278,908,212.63**	**21,146,619.42**	389,308,621.05
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	59,698,370.24	59,698,370.24
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**89,253,789.00**	**278,908,212.63**	**80,844,989.66**	449,006,991.29

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
71801 - СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ					
80111 - ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		45,780,000.0	(45,780,000.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		45,780,000.0	(45,780,000.0)	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	64,025,000.0	44,302,150.3	19,722,849.7	69.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,765,000.0	3,088,504.2	676,495.8	82.0
210302	Түлш, халаалт	59,660,000.0	41,213,646.2	18,446,353.8	69.1
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.0		600,000.0	

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,100,000.0	700,000.0	1,400,000.0	33.3
210604	Урсгал засвар	2,100,000.0	700,000.0	1,400,000.0	33.3
81605 - ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ					
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,211,900.0	1,210,000.0	1,900.0	99.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,211,900.0	1,210,000.0	1,900.0	99.8
81807 - ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ХООЛ					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		59,400,700.0	(59,400,700.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		59,400,700.0	(59,400,700.0)	
2105	Нормативт зардал	25,049,500.0	53,333,630.0	(28,284,130.0)	212.9
210502	Хоол, хүнс	25,049,500.0	53,333,630.0	(28,284,130.0)	212.9
81816 - ЗӨВ МОНГОЛ ХҮҮХЭД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		2,779,100.0	(2,779,100.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		2,779,100.0	(2,779,100.0)	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,558,200.0	2,546,000.0	3,012,200.0	45.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,558,200.0	2,546,000.0	3,012,200.0	45.8
222001	Тоног төхөөрөмж		233,000.0	(233,000.0)	
81823 - БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ АЖИЛЧДЫН МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		1,211,900.0	(1,211,900.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		1,211,900.0	(1,211,900.0)	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,643,800.0	1,431,900.0	1,211,900.0	54.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,643,800.0	1,431,900.0	1,211,900.0	54.2
81832 - НҮҮДЛИЙН БҮЛЭГТ ХАМРУУЛАХ					
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,477,900.0	3,477,899.3	0.7	100.0
210101	Үндсэн цалин	2,746,700.0	2,746,699.3	0.7	100.0
210102	Нэмэгдэл	731,200.0	731,199.9	0.1	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	434,800.0		434,800.0	
210201	Тэтгэврийн даатгал	295,600.0		295,600.0	
210202	Тэтгэмжийн даатгал	34,800.0		34,800.0	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	27,800.0		27,800.0	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,000.0		7,000.0	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	69,600.0		69,600.0	
2105	Нормативт зардал	2,217,600.0	408,400.0	1,809,200.0	18.4
210502	Хоол, хүнс	2,217,600.0	408,400.0	1,809,200.0	18.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	983,400.0	983,400.0		100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	983,400.0	983,400.0		100.0
81834 - БОЛОВСРОЛЫН СТАНДАРТ, СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		286,498,700.0	(286,498,700.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		286,498,700.0	(286,498,700.0)	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	360,501,400.0	214,051,629.9	146,449,770.1	59.4
210101	Үндсэн цалин	251,320,200.0	151,012,387.2	100,307,812.9	60.1
210102	Нэмэгдэл	102,403,600.0	55,540,787.0	46,862,813.0	54.2
210104	Урамшуулал	6,777,600.0	7,498,455.7	(720,855.7)	110.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,425,300.0	30,168,949.3	26,256,350.7	53.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,552,300.0	19,315,859.9	18,236,440.1	51.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,718,600.0	2,714,363.3	2,004,236.8	57.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,796,200.0	2,182,171.0	1,614,029.0	57.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	921,700.0	528,227.7	393,472.3	57.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,436,500.0	5,428,327.4	4,008,172.6	57.5

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,260,400.0	695,200.0	565,200.0	55.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,260,400.0	695,200.0	565,200.0	55.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,068,400.0	9,855,000.0	4,213,400.0	70.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,432,700.0	7,440,100.0	2,992,600.0	71.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,635,700.0	2,414,900.0	1,220,800.0	66.4
81835 - СУРГАЛТЫН ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ					
1230	УТ, ОНТ хоорондын шилжүүлэг		42,578,900.0	(42,578,900.0)	
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		42,578,900.0	(42,578,900.0)	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	71,966,400.0	45,558,538.9	26,407,861.1	63.3
210101	Үндсэн цалин	44,698,000.0	30,039,071.1	14,658,928.9	67.2
210102	Нэмэгдэл	20,695,200.0	10,777,310.3	9,917,889.7	52.1
210104	Урамшуулал	6,573,200.0	4,742,157.5	1,831,042.5	72.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,302,500.0	5,047,344.4	10,255,155.6	33.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,405,200.0	3,432,359.0	6,972,841.0	33.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,224,600.0	403,771.1	820,828.9	33.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	980,100.0	322,957.1	657,142.9	33.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	244,600.0	80,515.0	164,085.0	32.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,448,000.0	807,742.2	1,640,257.8	33.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,413,900.0	1,402,748.1	11,151.9	99.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,413,900.0	1,402,748.1	11,151.9	99.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,625,800.0	2,625,800.0		100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,625,800.0	2,625,800.0		100.0
222001	Тоног төхөөрөмж		1,275,000.0	(1,275,000.0)	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			5,175,303.7	(5,175,303.7)	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			56,426,363.9	(56,426,363.9)	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,425.6 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 296.8 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага, 6,128.8 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Цэцэрлэгийн хоолны цэс, өдөрлөгтэй зөрүүтэй материал бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо ширхэг, тухайн өдрийнхөөр гаргаагүй байна. Хүнсний материалын тооллогоор төмс 98 кг, талх 44 ширхэг нийт 296.8 мянган төгрөгийн хүнсний бүтээгдэхүүн дутагдалтай байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.2-*т "Төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх"*, 5.1.3.-т *“Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх"* гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.2 Албан шаардлага

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Хүнсний материал худалдан авах ажиллагааны тендерийн материал шаардлага хангахгүй байна. Үнийн санал аваагүй, гэрээ хэлцэлгүй худалдан авалт хийсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 33.1.-д *"Бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртөг нь энэ хуулийн 8.1.1-д заасан босго үнээс хэтрээгүй тохиолдолд харьцуулалтын аргыг хэрэглэж болно".* 33.2.-т *"Харьцуулалтын аргыг дараах байдлаар хэрэглэнэ"*, 33.2.1.-д *"Үнийн санал ирүүлэх урилгыг энэ хуулийн 52.1.12, 53.5.4-т заасан худалдан авах ажиллагааны цахим системд зарлаж, үр дүнг тухай бүрд мэдээлэх;"*, 33.2.2.-д *"Техникийн болон бусад нөхцөл шаардлагыг хангаж байгаа хамгийн бага үнэ санал болгосон тендерт оролцогчид энэ хуулийн 29.1-д заасны дагуу гэрээ байгуулах эрх олгох",* гэсэн заалтыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

<u>1. Цалингийн тооцоололтой холбоотой асуудал</u>

<u>Илрүүлэлт</u>: Цалингийн дансанд сорил гүйцэтгэхэд цагийн бүртгэл хөтөлдөггүй, цалинтай холбоотой тушаалын үндэслэл буруу цалингийн анхан шатны баримт шаардлага хангахгүй байна. Цалингийн хүснэгт болон нийгмийн даатгалын тайланг тулгахад нийгмийн даатгалын тайланд 612.7 мянган төгрөгийг илүү тайлагнаж зөрүү гаргасан байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 102.1.5.-д *"Цалин хөлсийг тооцох аргачлал ил тод, ойлгомжтой байх;* 42.1.3.-д *"Гүйцэтгэсэн ажил үүрэгтээ тохирсон цалин хөлс авах;* гэсэн заалтуудыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан ажиллах,

<u>2. Зардлын данстай холбоотой асуудал.</u>

<u>Илрүүлэлт</u>: Тайлангийн хугацаанд ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 2,389.4 мянган төгрөгийг цалин хөлсний зардалд гүйлгэн гүйлгээ хийсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 22.6.7.-т "*Төсвийн шууд захирагч нь батлагдсан төсвийг энэ хуулийн 22.2.3-22.2.6-д заасан ангиллаар бүртгэж, тайлагнах",* Монгол Улсын Сангийн Сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал "*Зардлын эдийн засгийн ангиллыг батлах тухай"*-ыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул зөвлөмж өгөхөөр шийдвэрлэв.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлан ажиллах, дотоод хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах.

<u>3. Зардлын данстай холбоотой асуудал</u>

Илрүүлэлт: Тус цэцэрлэгийн тайлангийн хугацааны батлагдсан төсвийн хоолны материалын зардлаас 723.3 мянган төгрөгийг нүүдлийн гэр цэцэрлэгийн хөтөлбөр арга хэмжээний хоолны материалд зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.2.-д *“Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах*”, 41.2.3.-д “*Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах*”, 42.3.1.-Д *“Төсвийн захирагч нь төсөвт зохицуулалт хийх саналаа харьялагдах төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид харьяалагддаггүй бол төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэх*” зэрэг хуулийн заалтуудыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул зөвлөмж өгөхөөр шийдвэрлэв.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахад анхаарч ажиллах, хөтөлбөр арга хэмжээний зардал хэмнэгдэх эсвэл дутагдсан тохиолдолд дээд шатны байгууллагад мэдэгдэж тухай бүрд нь төсвийн хуваарьт өөрчлөлт оруулах саналыг хүргүүлж ажиллах

4. Авлага, өглөгийн данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Тайлангийн хугацааны эцэст 2,403.4 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ын авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д *"Төсвийг зохистой удирдаж өр авлага үүсгэхгүй байх"* гэсэн заалт зөрчигдөж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул уг алдаа дахин давтахгүй байхаар зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахад анхаарч ажиллах, хөтөлбөр арга хэмжээний зардал хэмнэгдэх эсвэл дутагдсан тохиолдолд дээд шатны байгууллагад мэдэгдэж тухай бүрд нь төсвийн хуваарьт өөрчлөлт оруулах саналыг хүргүүлж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	То о	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хүнсний материалтай холбоотой	1	296.8	1	296.8								
Худалдан авах	1	-			1	-						

ажиллагаатай холбоотой												
Цалингийн тооцоололтой холбоотой	1	612.7					1	612.7				
Зардлын гүйлгээтэй холбоотой	1	2,389.4					1	2,389.4				
Зардлын гүйлгээтэй холбоотой	1	723.3					1	723.3				
Авлага, өглөгийн данстай холбоотой	1	2,403.4					1	2,403.4				
Дүн	**6**	**6,425.6**	**1**	**296.8**			**4**	**6,128.8**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
1 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1						1	
Дүн	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1**	**-**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Хэмнэлтийн тухай хууль	1	14,313.5					1	14,313.5
Дүн	**1**	**14,313.5**					**1**	**14,313.5**
Нийт дүн	**2**	**14,313.5**					**2**	**14,313.5**

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			